

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ

הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
בהרה"ח ר' בנימין ביינוש זצ"ל

גליון
201

חייב במצה - שנאמר 'לא יאכל בו', בו אינו אוכל אבל אוכל במצה ומרור.

ליקוטי תוספות:

- א. באיסור נותר עובר מיד כשהותיר ושוב אינו עובר מה שאין כן חמץ גם לאחר שהותיר עובר בבל יראה ובל ימצא.
- ב. באיסור עבודה זרה אסור להנות אף שלא כדרך הנאה.
- ג. ר' שמעון שסובר שאינו עובר על חמץ לפני זמנו, מכל מקום יש איסור דאורייתא על אכילה ולא על הנאה.
- ד. ערל שמתו אחיו מחמת מילה אסור בפסח ובתרומה הגם שאינו חייב במילה, כיון שכיוצא בו חייב במילה יש עליו שם ערל משא"כ ערל קטן שאין כיוצא בו נימול מספק"ל בגמרא.

דף כ"ט, יום א' פרשת ויגש - ה' טבת תשפ"א

עמוד א'

חמץ של גוי - ר' אחא בר יעקב היה סבור בדעת ר' יהודה שמותר מן התורה בהנאה ובאכילה אפילו בתוך הפסח, שלמדים 'שאור' האמור באכילה מ'שאור' האמור בבל יראה, שרק שלך אסור ולא של אחרים ושל גבוה. ולרבא בדעת ר' יהודה, אסור מן התורה אפילו לאחר הפסח, ולוקה. וחזר ר"א בר יעקב מדבריו.

לדברי רבא, חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח, אע"פ שהוא מותר מן התורה - לר' שמעון - קנסוהו חכמים ואסרוהו בהנאה, לפי שעבר עליו בבל יראה. ושל גוי מותר.

האוכל חמץ של הקדש במועד לת"ק חייב בקרבן מעילה וי"א שהוא פטור.

ונתבאר בגמרא חמש שיטות בביאור המחלוקת: א. לת"ק החייב בכרת חייב גם תשלומים, ולי"א נפטר מתשלומים (משום 'קם ליה בדרכה מיניה' כר"ב בן הקנה. וכיון שאין קרן, אין חומש ואין קרבן). ב. לדברי הכל חמץ בפסח מותר בהנאה (כר"י הגלילי), ונחלקו אם פודין את הקדשים להאכילם לכלבים. ג. לדברי הכל חמץ בפסח אסור בהנאה ולאחר פסח מותר (כר"ש), ומשום כך נקרא 'גורם לממון', ונחלקו אם גורם לממון כממון או לא. ד. לדברי הכל גורם לממון כממון, ונחלקו אם לאחר פסח מותר בהנאה כר"ש, או אסור כר' יהודה. ה. נחלקו אם חמץ בפסח מותר בהנאה כר"י הגלילי, או שאסור כחכמים.

דף כ"ח שב"ק פרשת מקץ - ד' טבת תשפ"א

עמוד א'

רבי יהודה למד על חמץ שטעון שריפה במה מצינו מנותר, ששניהם ישנם בבל תותירו. והוכיחו כנגד דבריו מדברי עצמו, שהרי לענין אשם תלוי וחטאת העוף הבא על ספק, אמר שהן נקברים אע"פ שישנם בבל תותירו.

המטיל חמץ לים: לרבה - בשאר נהרות צריך לפרר, שמא תפגע בו ספינה ותטלנו. בים המלח א"צ לפרר, שאין ספינה עוברת בו. לרב יוסף - לחם א"צ פירור, שהמים ממסים אותו. וחטים שהחמיצו צריך פירור (פירוש שיפורם ע"פ המים), לפי שאינם נמאסות.

המטיל ע"ז לים: לרבה בים המלח א"צ שחיקה, ובשאר נהרות צריך. (ולרב יוסף בע"ז צריך שחיקה לפי שאינה נמאסת. ועיין תוס').

עמוד ב'

דין איסור הנאה מחמץ בזמנו, לפני זמנו, ולאחר זמנו: שיטת רבי יהודה - חמץ בזמנו (בפסח), בלאו וכרת. לפני זמנו (משש שעות) ולאחר זמנו, בלאו. ולמד זאת משלשה מקראות האמורים בתורה על איסור אכילת חמץ. שיטת רבי שמעון - בזמנו, בלאו וכרת. לפני זמנו ולאחר זמנו, אין עובר עליו. שאין איסור חמץ רק בזמן שיש חיוב לאכול מצה. שיטת ר"י הגלילי - אפילו חמץ בזמנו מותר בהנאה.

חמץ שנתחמץ מחמת דבר אחר אסור, שנאמר כל 'מחמצת' לא תאכלו.

לר"י הגלילי פסח מצרים אין חימוצו נוהג אלא יום אחד, שנאמר 'לא יאכל חמץ' וסמוך לו 'היום אתם יוצאים'. וי"א שרבי יהודה חולק עליו, לפי שאינו דורש סמוכין אלא במשנה תורה.

אכילת מצה בזמן הזה (שאין קרבן פסח נוהג) חובה - לרבי יהודה שהוקשה אכילת מצה לאיסור חמץ, ולר' שמעון מ'בערב תאכלו מצות'.

טמא או מי שהיה בדרך רחוקה (שאינו עושה פסח) חייב במצה - לרבי יהודה שנאמר 'בערב תאכלו מצות', ולר' שמעון שאינו גרוע מערל ובן נכר. ערל ובן נכר

כל איסורין שבתורה שנתערבו במינן: לרב ושמואל אוסרים במשהו, לר' יוחנן וריש לקיש בנותן טעם. **שלא במינן:** בנותן טעם. **דין תערובת חמץ:**

שיטת רב - בזמנו, אפילו שלא במינו אוסר במשהו, שגזרו חכמים בחמץ אטו מינו, לפי שהוא בכרת ואין בדלים ממנו. **שלא בזמנו,** במינו במשהו שלא במינו בנותן טעם כשאר איסורים, שסובר כר' יהודה שלאחר זמנו אוסר מן התורה. (ולא גזרו חכמים גם בשאינו מינו, לפי שאינו בכרת).

שיטת שמואל - בזמנו, במינו במשהו שלא במינו בנותן טעם כשאר איסורים, ולא גזר שלא במינו אטו מינו. **שלא בזמנו** מותר אפילו בנותן טעם, כר"ש שחמץ לאחר הפסח מותר מן התורה. וחכמים קנסו רק על חמץ בעין ולא על תערובת.

שיטת ר' יוחנן - בזמנו בין במינו בין שלא במינו בנותן טעם, כשיטתו בשאר איסורים. **שלא בזמנו,** מותר כר' שמעון.

שיטת רבא להלכה - בזמנו, בין במינו בין שלא במינו במשהו כרב. **שלא בזמנו,** מותר כר' שמעון.

ליקוטי תוספות:

- א. בשוגג גם כן אומרים קם ליה בדרכה מיניה.
- ב. קלב"מ אינו פוטר מחיוב קרבן ובאופן ששגג והזיד בבת אחת, אבל בקרבן מעילה כיון שפטור מתשלום קרן וחומש פטור גם מקרבן מעילה שאין אשם מעילה אלא כשיש קרן וחומש.
- ג. אין פודין הקדש להאכילן לכלבים, הוי רק לגבי קדושת הגוף אבל קדושת דמים מדאורייתא פודין ומדרבנן לא.
- ד. איסור הנאה שמצוותו בשריפה ואפרו מותר ואז הוא שווה ממון. מכל מקום לפני זה ובמצב של עכשיו אינו שווה מיד, א"נ באופן שהוא שווה פרוטה לאחר שריפה מקדשין בו את האשה גם לפני שריפה.
- ה. המשהה חמץ בפסח ודעתו לבערו אינו עובר באותו שהיה.

דף ל', יום ב' פרשת ויגש - ו' טבת תשפ"א

עמוד א'

רבא התיר לקנות לאחר הפסח חמץ שאפה גוי בפסח, כשיטת ר' שמעון ולא כרבי יהודה.

קדירות של חרס בפסח - לרב ישברו, ולא ישתמש בהם לאחר הפסח. שסובר כר' יהודה שחמץ לאחר זמנו אוסר, ואוסר במינו במשהו (וסובר ש'נותן טעם לפגם' אסור). וגם שלא במינו לא ישתמש שמא ישתמש במינו. ולשמואל משתמש בהם לאחר הפסח בין במינו בין שלא במינו, כר' שמעון.

אין לשין את העיסה בחלב. ואם לש הפת אסורה, שמא יאכלנו עם בשר.

עמוד ב'

תנור שהטיחו בו שומן ואפה בו את הפת, הפת אסורה (שמא יאכלנה בחלב). **הסיק את התנור - ללשון א'** אם היא של מתכת מותרת, ואם היא של חרס אסורה. ללשון ב' גם של חרס מותרת, כיון שהסיקו מבפנים. וקדירה של חרס אין מועיל בה היסק אפילו מבפנים, לפי שהוא חס עליה שלא תיפקע, ויבוא להתירה ע"י היסק מבחוץ. וב'בוכיא' (כלי העשוי מרעפים שמטגנים

(ב) - מועיל היסק בפנים, כגון שמילאו בגחלים.

סכינים - לרב אשי מעבירין את הברזל באש, ואת ה'בית יד' ברותחין. ולהלכה מגעילין אותם ברותחין בכלי ראשון, וכן 'עץ פרור' (שמגיסין בו קדירה) מגעילו ברותחין בכלי ראשון וא"צ להעבירם באש, ש'כבולעו כך פולטו'.

כלים של חרס המצופים באבר שנשתמשו בהם לחמץ בחמין, אע"פ שהן חלקים אסורים, שהם בולעים ושוב אינם פולטים. ואם נשתמשו בהם ליין נסך - שהוא צונן - מותרים.

כל הכלים שנשתמשו בהן חמץ בצונן, משתמש בהן מצה. חוץ מ'בית שאור' ו'בית חרוסת' (שנותנים בו חומץ) שחימוצו קשה. וכן קערות שלשין בהם ומשהין בהם חמץ, אע"פ שהן מרווחות אסור להשתמש בהם למצה.

ליקוטי תוספות:

- א. מין במינו לשיטת רש"י במשהו, ולשיטת תוספות דווקא חמץ בפסח ויין נסך שנתנסך לעבודה זרה.
- ב. קדרות כפסח לרב ישברו, לרש"י משום נותן טעם לפגם אסור, ואנן קיימא לן מותר, ולדעת תוספות אפילו אם נותן טעם לפגם מותר, היינו דווקא בדיעבד אבל לא לכתחילה. א"נ נותן לפגם שמותר היינו דווקא שהוא בעין אבל כאן הוא פגום מחמת ששהה בדופני הכלי.
- ג. אין מבטלין איסור לכתחילה, אפילו באיסור דרבנן מכל מקום בתרתי לטיבותא מותר, נותן טעם לפגם, ומשהו שלא במינו, א"נ באופן שהקדירה היא אסור לעולם התירו במשהו.

דף ל"א, יום ג' פרשת ויגש - ז' טבת תשפ"א

עמוד א'

בעל חוב - לאביי למפרע הוא גובה, ולרבא מכאן ולהבא. **הקדיש או מכר לזה - הכל מודים שטורף מלוקח ופודה מהקדש** (בדבר מועט, שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון. ורק קדושת הגוף מפקיע משעבוד אבל לא קדושת דמים, רש"י). **מכר או הקדיש מלזה - לאביי,** כשלא פרעו נתגלה למפרע שהיתה שלו, וחלה המכירה או ההקדש. ולרבא קנאה מעכשיו שהרי היה יכול לסלקו במעות, ולא חלה המכירה.

ראובן שמכר שדה לשמעון באחריות, וזקף עליו דמי המקח במלוה ומת ראובן, ובא בעל חובו לטרוף את השדה משמעון ופייס אותו במעות - גובים היתומים ממנו דמי המקח, ואינו נפטר במה שפרע לבעל חוב, שמטלטלים של יתומים אינם משועבדים לבע"ח. ואם שמעון פיקח, מגבה להם קרקע וחוזר וגובה מהם (מטעם האמור בסמוך).

יתומים שגבו קרקע בחובת אביהם, בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן - אפילו לרבא שבע"ח גובה מכאן ולהבא - ואין דומה לקרקע שקנו יתומים, לפי שהמחויב לאביהם משועבד גם לבעל חוב שלו מדר' נתן.

רבי נתן אומר: מנין לנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו, שמוציאין מזה ונותנין לזה, תלמוד לומר 'ונתן לאשר אשם לו'.

עמוד ב'

נכרי שהלזה את ישראל על חמיצו - אם לא הרהינו

בביתנו של גוי, או הרהינו ולא א"ל מעכשיו, לאבי שלמפרע הוא גובה מותר בהנאה לאחר פסח, ולרוב אסור בהנאה. הרהינו אצל גוי, ואמר לו אם לא אתן לך עד יום פלוני יהיה שלך מעכשיו, מותר בהנאה לאחר פסח.

ישראל שהלוה לנכרי על חמיצו - לא הרהינו אצלו, לאבי אסור בהנאה אחר פסח ולרוב מותר. הרהינו אצלו - לת"ק ישראל מנכרי אינו קונה משכון, ודינו כלא הרהינו (שמותר לאחר פסח למ"ד מכאן ולהבא גובה). ולר"מ קונה משכון ואסור בהנאה.

בעל חוב קונה משכון, שנאמר 'ולך תהיה צדקה'. לת"ק דוקא ישראל מישראל, אבל ישראל מנכרי - שלא שייך בו צדקה - אינו קונה. ולר"מ גם ישראל מנכרי קונה מק"ו. ונכרי מישראל - אינו קונה משכון. **חנות ומלאי של ישראל**, ופועלים נכרים נכנסים לשם, חמץ הנמצא שם לאחר הפסח אסור באכילה ובהנאה. חנות ומלאי של נכרים ופועלים ישראל, חמץ הנמצא שם מותר. שתולין שהוא מהמלאי ולא של הפועלים.

חמץ שנפלה עליו מפולת - אם אין הכלב יכול לחפש אחריו - והוא שלשה טפחים - הרי הוא כמבוער. וצריך לבטלו בלבו, שמא יפקח הגל במועד. **כספים אין להם שמירה אלא בקרקע**. וצריך לכסותם טפח.

ליקוטי תוספות:

- א. הלכה כרב נתן לגבי שיעבודא דרב נתן. ושייך לומר רק לגבי קרקע שחשוב כאילו הוא בידו כיון שאם מכרו או משכנו בעל חוב חוזר וגובה מהם, מה שאין כן במטלטל.
- ב. משכון שקונה מדינא דרב יצחק שלא בשעת הלואה קונה לגמרי, ובשעת הלואה חשוב כשלו לענין חמץ ונקרא מצוי, וכן לענין שמיטה נקרא של אחיך בידך.
- ג. קנין משכון מדינו של רב יצחק: לרש"י היינו להתחייב באונסין ולדעת תוספות היינו להיות כשומר שכו.

דף ל"ב, יום ד' פרשת ויגש - ח' טבת תשפ"א

עמוד א'

האוכל או שותה או סך תרומה בשוגג, בין תרומה טהורה ובין טמאה, משלם קרן וחומש בפירות הראויים להיות תרומה (שנאמר 'ונתן לכהן את הקודש', דבר הראוי להיות קודש), והתשלומין נעשו תרומה. ואם אכל את החומש בשוגג, משלם חומש על חומש.

היתה התרומה שוה בשעת אכילה ארבעה זוז ובשעת תשלומין זוז, משלם ארבעה, שממון כהן הוא וחייב משום גזל, והגזלן משלם כשעת הגזילה. היתה שוה בשעת אכילה זוז אחד ובשעת תשלומין ארבעה, י"א שמשום כפרת תרומה צריך לשלם לפי מדה, שהרי הקפידה תורה שישלם פירות. וי"א שמשלם פירות לפי הדמים שהיתה שוה בשעת אכילה.

אכל גרוגרות של תרומה ושילם תמרים - תבוא עליו ברכה. לסובר שמשלם לפי מדה, משום שתמרים במדה של גרוגרות שוים יותר. ולסובר שמשלם לפי דמים, משום שתמרים יש עליהם יותר קונים.

האוכל תרומת חמץ בפסח: בשוגג - לסובר שמשלם לפי מדה, משלם קרן וחומש. למ"ד לפי דמים, לסוברים חמץ בפסח אסור בהנאה, פטור. ולר"י הגלילי שחמץ מותר בהנאה, משלם קרן וחומש. **במזיד** - לסוברים חמץ אסור בהנאה פטור, ואפילו אם היתה טמאה פטור מדמי עצים, שאינה ראויה להסקה. ולר"י הגלילי, לשיטת ר"נ בן הקנה שאומרים 'קם ליה בדרבה מיניה' גם בחייבי כריתות, פטור. ולחכמים שאין אומרים קלב"מ בחייבי כריתות, חייב.

האוכל תרומה טמאה בשוגג - למ"ד 'לפי מדה', משלם קרן וחומש לפי מדה. ולמ"ד 'לפי דמים', אם ראויים להסקה משלם דמי עצים, ואם אינם ראויים להסקה (כגון תותים וענבים), פטור.

המפריש תרומה כשהיא חמץ, לדברי הכל אינה קדושה. **עמוד ב'**

המזיק תרומה פטור מחומש, שנאמר 'כי יאכל' פרט למזיק.

שיעור אכילת תרומה שמשלם עליה קרן וחומש: לת"ק כזית, שנאמר 'כי יאכל' ואכילה בכזית. לאבא שאול 'שוה פרוטה', שנאמר 'ונתן' ואין נתינה פחות משוה פרוטה.

אכל פחות מכזית: אם יש בו שוה פרוטה, לת"ק משלם קרן בלא חומש, לאבא שאול משלם גם חומש (למסקנת הגמרא. ורב פפא שהיה סובר שפטור מחומש, חזר בו). אם אין בו שו"פ, פטור גם מקרן.

הנהנה שוה פרוטה מהקדש, אפילו אם אין בו כזית, חייב בקרן וחומש לדברי הכל (שלא נאמר בו לשון 'אכילה').

המועל במזיד פטור מקרבן מעילה, שנאמר 'וחטאה בשגגה'.

ליקוטי תוספות:

- א. בשאר דברים אין צריך נתינת שווה פרוטה אע"ג שכתוב בו נתינה, אבל נתינה לענין תשלומים היינו נתינה חשובה וכמו השבת גזילה שאין בפחות משווה פרוטה.

דף ל"ג, יום ה' פרשת ויגש - ט' טבת תשפ"א

עמוד א'

המועל בהקדש במזיד: לרבי חייב מיתה, שלמדים גז"ש 'חטא חטא' מתרומה. ואם מעל בפחות מכזית, לסוברים שחיוב מיתה בתרומה רק בכזית, פטור. ולאבא שאול שהחיוב בתרומה גם בפחות מכזית, חייב. ולחכמים אין חיוב מיתה במעילה, שנאמר בתרומה 'ומתו בו' ולא במעילה. וכן עיקר אע"פ שבעצם ס"ל גז"ש אבל לא לענין מיתה, וכן עיקר.

נתכוין לחתוך בשבת את התלוש וחתך את המחובר - למר בריה דרבנא אין זו מלאכת מחשבת ופטור, לר"נ בר יצחק מלאכת מחשבת היא כיון שנתעסק בחתיכה, וחייב.

נתכוין להגביה את התלוש וחתך את המחובר, פטור.

נתכוין להתחמם בגיזי חולין ונתחמם בגיזי עולה, או שהושיט ידו לכלי ליטול חפץ וסך ידו בשמן של קודש, מעל.

שתילי תרומות שנטמאו ושתלן טהורים מלטמא, שחיבורם לקרקע בטלן מתורת אוכל. ואסורים לאכול לזרים, שהרי גידולי תרומה תרומה. וגם לכהנים אסורים - י"א משום היסח הדעת, וכריש לקיש שהיסח הדעת פסול הגוף הוא. וי"א (להלן ע"ב) שעשו חכמים מעלה בתרומה, שלא תועיל לה זריעה לטהרה גמורה להיתר אכילה.

עמוד ב'

כל קרבן שפסולו בגופו (פסול וודאי בבשר עצמו כגון פיגול) - **ישרף מיד. בדם ובבעלים** (שנשפך הדם או נטמאו הבעלים), תעובר צורתו בלינת לילה ויצא לבית השריפה. **פסול של היסח הדעת** - למ"ד משום חשש טומאה תעובר צורתו, ואסור לשורפו מיד שמא יבוא אליהו ויטהרנו. ולמ"ד פסול הגוף ישרף מיד. וי"א שגם קרבן שפסולו בגופו (כגון פיגול או היסח הדעת למ"ד פסול הגוף) תעובר צורתו.

נטמא או נפסל הבשר או שיצא חוץ לקלעים - לר' אליעזר יזרוק את הדם, שיש דם אע"פ שאין בשר. ולר' יהושע לא יזרוק, שאם אין בשר אין דם. **ואם זרק בדיעבד** - אם נטמא, הורצה ע"י הציץ. וכן כשיצא חוץ לקלעים הורצה, לפי שהבשר בעין. ואם נפסל בהיסח הדעת, למ"ד משום חשש טומאה הורצה ע"י הציץ, ולמ"ד פסול הגוף לא הורצה.

מי החג שנטמאו (בשבת), משיקין אותם באמת המים שבעזרה, ונעשו חיבור ובטלו למקוה. ודוקא כשהשיקין ואח"כ הקדישן, אבל אם הקדישן ואח"כ השיקין אינו מועיל, משום מעלה שעשו חכמים שאין זריעה להקדש. ואם הקדישם בפה ולא בכלי שרת, נסתפקו בגמרא אם עשו בהם מעלה (ולר"ב נפשט הספק שעשו בהם מעלה). ובתרומה עשו מעלה בקדושת פה, שלא שייך בהם הקדש בכלי.

ענבים של תרומה שנטמאו - אם דרכן פחות פחות מכביצה ואח"כ הקדישן, לר' יוחנן יינם טהור (שהמשקין מופקדין ואינם חיבור לאוכל. כמבואר לעיל לג:). ואם נגעו הענבים בשני (ונשמרו על טהרת תרומה), דורך גם יותר מכביצה, שהענבים שלישי ואינם מטמאים את היין היוצא מהם. ואם הקדישן ואח"כ דרכן טמאים בכל אופן, משום מעלה שעשו חכמים בתרומה וקדשים שהמשקין שבתוך האוכל נטמאים.

מי חטאת צריך שתהא חיותן בכלי - פירוש שימלא אותם מן המעיין לתוך הכלי שהוא מקדשן. ומעלה הוא שעשו חכמים, והסמיכוהו על הפסוק 'מים חיים אל כלי', אבל מן התורה מותר למלאותם בכלי אחר שנאמר 'ונתן'.

ליקוטי תוספות:

- א. הנאה בתרומה טמאה לישראל מותר דווקא באופן שאינו של כילוי. שהנאת כילוי מותרת רק לכהנים.
- ב. גידולי תרומה גזירה מדרבנן שלא ישהה ביד כהן, וחייב בלקט שכחה ופאה ועניי כהנים וישראלים מלקטים אותם, וישראל מוכר אותן לכהן בדמי תרומה.
- ג. גידולי גידולין: לרש"י היינו שנוסף על גידול ראשון, לתוספות שחוזר ונוטען.

המפריש תרומת חמץ בפסח: לר"נ בר יצחק, אם החמיצה במחובר אינה קדושה, שנאמר 'תתן לו' ולא לאורו. ואם החמיצה בתלוש קדושה, לפי שהיתה לה שעת הכושר. לרב הונא בריה דר"י בכל אופן אינה קדושה, שנאמר 'ראשית' שיהיו שייריה ניכרין לישראל (שיהיו ניתרין ע"י הפרשה יותר מבתחילה).

אין תורמין מן הטמא על הטהור, שמפסיד את הכהן. תרם בשוגג תרומתו תרומה. ואע"פ שנאמר 'תתן לו' ולא לאורו, הרי היתה לה שעת הכושר קודם שנטמאת.

עמוד ב'

ענבים שנטמאו - לר' יוחנן לא נטמאו המשקין שבו, שמופקדין בזג ואינם חיבור לו (ומשום משקין לא נטמאו, שלא היה עליהם שם משקה מעולם). לרב חסדא נטמאו המשקין שבו, שהם בלועים באוכל ומחוברים לו.

לר' יוחנן דורך לכתחילה ענבים טמאים פחות מכביצה ויינן כשר לנסכים, שפחות מכביצה אינו מטמא. ואם דרך כביצה מכוונת היין טהור, שמכיון שיצאו המשקין אין בענבים שיעור לטמא. אבל לכתחילה לא ידרוך שמא יסחוט יותר מכביצה (והיין פסול, שטיפה הראשונה טמאה ומתערבת במשקין). ולר' חסדא היין טמא בכל אופן, שכבר נטמאו בתוך הענבים.

טמא מת שסחט זיתים וענבים כביצה מכוונת טהורים - לר' יוחנן משום שהמשקין לא נטמאו, ולר' חסדא בענבים שלא הוכשרו, וכשהוכשרו ע"י משקין היוצאים מהם כבר אין בהם שיעור.

תרומת תותים וענבים שנטמאה אין בה היתר אכילה. ואפילו לר' יוחנן אסור לדורכן פחות מכביצה ולשתות מים שלהם משום תקלה שמא יאכל מהן.

מדליקין בפת ושמן של תרומה. ואין חוששין לתקלה, שזורק את הפת בין העצים, ואת השמן מניח בכלי מאוס.

חיטים של תרומה - לר' יוחנן אם שולקן וזורקן לבין העצים מותר להסיק בהם. ולרב הונא אסור שמא יאכלם קודם לכן או בשעה ששולקם.

ליקוטי תוספות:

- א. דווקא טבל טמא אין מדליקין בו אבל טבל של חמץ מדליקין בו.
- ב. אוכל ומשקה מטמא אחרים רק אם יש בהם שיעור כביצה, אבל מקבל טומאה בכל שהוא, ורש"י מביא ואני שמעתי שאף לקבל טומאה צריך שיעור כביצה. ורש"י ס"ל שאוכל מקבל טומאה בכל שהוא מכל מקום אינו מקבל הכשר פחות מכביצה.

דף ל"ד, יום ו' פרשת ויגש - צום י' בטבת תשפ"א

עמוד א'

גידולי תרומה תרומה אפילו בדבר שזרעו כלה. וחומרא מדרבנן הוא שלא להפסיד את הכהנים, אבל גידולי טבל מותרין. ובדבר שאין זרעו כלה, גם גידולי גידולין אסורין בין בטבל ובין בתרומה.

היסח הדעת בתרומה וקדשים - לר' יוחנן פסול משום חשש טומאה, ואם יבוא אליהו ויטהרנה שומעין לו. לריש לקיש פסול הגוף הוא, שמעלה היא בקדשים שנפסלים בכך ואפילו אם יאמר אליהו שלא נטמא.